

la publikována, rozhoduje obsah smlouvy. Zá-
nikem mezinárodní platnosti smlouvy zanik-
ne i její platnost vnitrostátní bez dalšího a
rovněž přestanou platiti příslušná prováděcí
vládní nařízení, jež jsou formálně i obsahově
na mezinárodní smlouvě závislá.

5. Prováděcí vládní nařízení.

Od publikace mezistátních smluv odlišuje-
me jejich aplikaci. Podle toho, co bylo řečeno
sub 3. shora, jest publikace smluv o sociál-
ním pojištění předpokladem jejich aplikace
příslušnými státními úřady.

Aplikací jest užití všeobecné normy na kon-
kretní skutkovou podstatu. Záleží na stylisaci
smlouvy o sociálním pojištění, zda umožňují
přímou aplikaci jejich ustanovení na konkré-
tní skutkové podstaty. Zpravidla bývají smlou-
vy mezinárodní stylisovány tak, že se jimi za-

kládají povinnosti pro smluvní strany, jimiž
jsou státy a obsahem těchto povinností jest
v první řadě závazek každého smluvního státu
smlouvu provést, t. j. vydati předpisy ve for-
mě státním právním řádem předepsané, jež
se adresují na jednotlivce a úřady. Teprve ty-
to »prováděcí« předpisy jsou obsahově sty-
lisovány tak, že jich úřady mohou používat.

Druhý odstavce § 1 zák. č. 100/1932 Sb. z.
a n. předvídá možnosti existence případů,
kdy příslušné úřady a ústavy smluv o sociál-
ním pojištění nebudou moci aplikovat, a pro-
to vyhrazuje vládě právo vydati prováděcí
nařízení, jimiž mají býti stanoveny podrob-
nosti, potřebné k jejich provedení. Není po-
vinností vlády vždy takovéto prováděcí naří-
zení vydati, jest ponecháno její volné úvaze,
zda úprava podrobností, potřebných k prove-
dení smlouvy, jest skutečně nezbytnou.

Z rozhodnutí ve věcech pracovních.

Služební smlouva

§ 1151. 678.

I. K pojmu kolektivních smluv.

II. Vstup do práce podľa kolektivnej smluvy ne-
musí sa stať vždy len výslovným prejavom;
môže sa stať aj konkludentným činom. Rozh.
nejv. soudu z 19. IV. 1933, Rv IV 242/32, Právny
obzor 1272.

Kolektivní smlouva uspořuje stranám, vstupujícím v pracovní poměr, vyjednáni plného obsahu pracovní smlouvy právě proto, že pracovní podmínky jsou již určeny kolektivní smlouvou a k založení pracovního poměru stačí pak prostě přijetí dělníka do práce. Jinak však se vlastní založení pracovního poměru podle kolektivní smlouvy v ničem nelisuje od založení tohoto poměru smlouvou samostatnou.

Není tedy mezi tímto dvojím způsobem pracovních smluv rozdíl ve vzniku pracovní smlouvy, v přijetí dělníka do práce, a proto ať jde o ten či onen způsob smlouvy, platí o projevu vůle a souhlasu stran v obou případech obecná pravidla platného práva, podle nichž projev vůle je buď výslovný — písemný neb ústní — nebo utajen v jednání, ze kterého nezbytně plyne.

Mylným jsou proto názor a vývody dovolací žádosti, že vstup do práce podle kolektivní smlouvy musí se státi vždy jen výslovně.

§ 1151. 679.

Nejde o sľib darovací, nýbrž o sľib, tvořící součást námezdní smlouvy, sľíbila-li zaměstnavatelka zaměstnankyni, zůstane-li ve službě, při provdání krávu, zařízení s peřinami a, že jí vystrojí svatbu.

Nemá-li zaměstnankyně, provdávši se již, zájmu na tom, by jí bylo plněno in natura, jest oprávněno jejíž žádání peněžitého plnění místo vystrojení svatební hostiny a sľibu zařízení s peřinami. Rozh. nejv. soudu z 19. X. 1933, Rv II 46/32, Váž. obč. 12.922.

680.

Zamestnanec nie je povinný splniť príkaz zamestnavateľov, ktorým tento — chtiac zamestnanca ponížiť — uložil mu, aby sa tri razy denne

u neho v kancelárii hlásil, a nebude-li přítomný, aby na neho číkal až príde. Rozh. nejv. soudu z 19. IV. 1933, Rv IV 174/32, Právny obzor 1271.

§ 21 z. č. 244/22. 681.

Za trvania služebného pomeru nemôže sa zamestnanec platne vzdať nároku na zákonné odškodnenie pri predčasnom prepustení bez dôležitej príčiny (§§ 21 a 25 zák. č. 244/1922, Sb. z. a n.). Rozh. nejv. soudu z 24. III. 1933, Rv III 225/32, Právny obzor 1241.

Podľa stálej súdnej praxi (viď rozhodnutie najvyššieho súdu č. Rv III 514/27) niet sice zá-
vady, aby sa zamestnanec po skončení služeb-
ného pomeru úmluvou uskutečnenou s bývalým
zamestnávateľom nemohol platne zrieknuť práva
na zákonnú výpoveď, nie je však zamestnanec
viazaný dohodou, ktorou sa tohoto svojho zákonného práva zriekol za trvania služebného pomeru. (§§ 21 a 25 zák. č. 244/1922.)

§ 23 z. č. 244/22. 682.

Lehota § 23 zák. č. 244/1922 Sb. z. a n. počína skončením služebného pomeru a nepredžuje sa vyjednávaním strán až do doby, keď zamestnavateľ zamestnanca s jeho nárokami definitívne odmietol. Rozh. nejv. soudu z 5. IV. 1933, Rv 536/32, Právny obzor 1260.

Na vývody dovolací žádosti se dokládá, že všechny nároky přiváděné v žalobě k platnosti jsou nároky ze služebního poměru mezi žalobcem a žalovanou firmou a že propadná lhůta § 23 zák. č. 244/1922 Sb. z. a n. počíná skončením služebního poměru, jež podle souhlasného udání stran nastalo v tomto sporu 4. října 1928 a že lhůta ta žádným vyjednáváním stran se neprodukuje až do doby, kdy zaměstnavatel zaměstnance s jeho nároky definitivně odmítl.

Živnostenští pomocníci

§ 251 ž. z. 683.

Účtovník v obchodnom podniku má nárok len na trojmesačnú zákonnú dobu výpovednú (§§ 251, 113, odst. 3., zák. č. 259/1924 Sb. z. a n.). Rozh.

nejv. soudu z 24. III. 1933, Rv III 225/32, Právní obzor 1241.

Pri prevádzaní obchodného podniku (skladu piva) vykonávané nesporné účtovnícke zamestnanie žalobníka podlieha podľa kogentného predpisu § 251 zák. č. 259/1924 Sb. z. a n. ustanoveniam tohoto (živnostenského) zákona.

Žalobník netrvrdil, že by mu bola smluvne zistená dlhšia než zákonitá výpovedná lehota.

§ 113 citovaného živnostenského zákona v odstavci 3. však priznáva živnostenským a obchodným pomocníkom, ktorým sú sverené dôležitejšie úkony, a najmä aj účtovníkom, zákonnú výpovednú lehotu trojmesačnú, a je preto pripojovacia žiadosť strany žalujúcej, ktorou sa domáha priznania šesťmesačnej výpovednej lehoty, taktiež neopodstatnená.

§ 82.

684.

I. Dúvody propustění v § 82 živn. ř. nejsou uvedeny výčetmo.

II. Dúvody § 27 čis. 2 a 4 zák. o obch. pom., i pokud se nekryjí s ustanoveními § 82 b) a f) živn. ř., stačí pro svou závažnost k okamžitému propustění i podle živnostenského řádu.

III. Z nezdaru jediné práce vykonané po delším zaměstnání zaměstnance v zaměstnavatelově podniku nelze souditi na neschopnost zaměstnance, opravňující zaměstnavatele k okamžitému rozvázání služební smlouvy bez výpovědi.

IV. I podle živnostenského řádu se vyžaduje k okamžitému propustění pro neuposlechnutí příkazů zaměstnavatelových, oy neuposlechnutí bylo trvalé, leč že by šlo o takový ojedinělý případ, který by již sám o sobě nasvědčoval tomu, že zaměstnanec nemíni konati ujednané práce.

V. Trvalé zanedbávání převzatých povinností zaměstnancem (§ 27 čis. 4 zák. o obch. pom., § 82 f) živn. ř.) musí se jevití ve vůli zaměstnance nekonati ujednané práce, nikoliv však v pouhé liknavosti a pohodlnosti, kterou by snad bylo lze odstraniti náležitým napomenutím. Rozh. nejv. soudu z 19. X. 1933, Rv II 896/31, Váž. obč. 12.921.*)

Lze však věc rozhodnouti, aniž třeba předem zjišťovati, zda žalobce konal vyšší služby nekupecké, neboť se dojde k těmž výsledku, ať se sporná věc posuzuje podle ustanovení § 27, čis. 2 a 4 zák. o obch. pom., jak činí dovolatel a prvý soud, anebo podle § 82b) a f) živn. ř., jehož se dovolává žalobce a napadený rozsudek. Dúvody propustění § 82 živn. ř. nejsou uvedeny výčetmo, jak míní napadený rozsudek, nýbrž jen příkladmo (srov. rozh. čis. 8216 sb. n. s.), takže, kdyby tu byly důvody § 27 čis. 2 a 4 zák. o obch. pom., i pokud se nekryjí s ustanoveními § 82 b) a f) živn. ř., stačily by pro svou závažnost k okamžitému propustění i podle živnostenského řádu. Dovolatel má za to, že byl oprávněn propustiti žalobce ihned ze služby především proto, že byl žalobce k vykonávání převzatých prací neschopný (§ 27 čis. 2 zák. o obch. pom. a § 82 b) živn. ř.). Neschopnost vyvozuje dovolatel z jediného před propustěním žalobce se zběhnuvsího případu, že totiž žalobce, jak je také zjištěno, se zaměstnával po tři dny před propustěním sestavováním starteru a dynamy, kterouto práci vykonával po propustění žalobce svědek Josef R. za jednu hodinu. Než, uváží-li se, jak na to správně poukazuje napadený rozsudek, že žalobce byl u žalovaného zaměstnán od 3. srpna 1930 do 9. února 1931, tedy plných šest měsíců, a že tedy dovolatel, byl-li žalobce neschopný k ujednaným pracím, musil to již dávno seznati, nelze z nezdaru jediné po delším

zaměstnání žalobce v podniku žalovaného vykonané práce souditi na neschopnost žalobcovu po rozumu uvedených zákonných ustanovení, která by opravňovala dovolatele k okamžitému rozvázání smlouvy služební bez výpovědi. Stalo se proto okamžitě propustění žalobce pro neschopnost bezdůvodně. Než dovolatel má za to, že byl oprávněn propustiti žalobce ihned bez výpovědi i proto, že žalobce dne 9. února 1931 neuposlechl jeho příkazu, aby opravil diferenciál. Je zjištěno, že žalovaný skutečně žalobci dal takový příkaz před jeho propustěním, a že žalobce neprovedl rozkaz ten, nýbrž se věnoval pracím jiným. Žalobce jako strana vysvětlil neuposlechnutí příkazu žalovaného tím, že přišel po daném mu příkazu do správčárny Jaroslav S., žádaje opravu ložiska, a že se proto do této práce pustil a po jejím ukončení pak pracoval na dohovení starteru. Zda tomu tak bylo, jak žalobce uvedl při nepřisežném výslechu, není zjištěno. Než okolnost ta nevádi, ježto i neuposlechnutí příkazů zaměstnavatelových zaměstnancem podle § 27 č. 4 zák. o obch. pom. musí býti trvalé, proto i podle živnostenského řádu nutno vyžadovati k okamžitému propustění, by neuposlechnutí bylo trvalé, leč že by šlo o takový ojedinělý případ, který by již sám o sobě nasvědčoval tomu, že zaměstnanec nemíni konati ujednané práce. Nic takového však neplyne ze zjištění nižších soudů, takže tu není ani tohoto dalšího, dovolatelem uplatňovaného důvodu k okamžitému propustění žalobce. Konečně má dovolatel za to, že byl oprávněn propustiti ihned žalobce, poněvadž zanedbával trvale své povinnosti podle § 27, čis. 4 zák. o obch. pom., pokud se týče § 82 f) živn. ř. V tomto směru poukazuje dovolatel v dovolání jen na to, že žalobce pracoval nanejvýš liknavě a pohodlně a ostatní dělníky, zejména pak učně v práci zdržoval, a práci, který jiný vykonával za jednu hodinu, nevykonával ani ve třech dnech. K poslední okolnosti lze přihlížeti jen jako k nezpůsobilosti k ujednané práci a byla o ní již řeč. Ostatní vytýkané okolnosti nemohou založiti důvod k okamžitému propustění žalobce, neboť jsou to skutečnosti, které musil dovolatel již dříve než za šest měsíců seznati a kromě toho nelze je ani podřaditi pod pojem trvalého zanedbání převzatých povinností, neboť trvalé zanedbávání převzatých povinností musí se jevití ve vůli zaměstnance nekonati ujednané práce, ne však v pouhé liknavosti a v pohodlnosti, kterou by snad bylo lze odstraniti náležitým napomenutím. Ježto okamžitě propustění žalobce se stalo bezdůvodně, přísluší žalobci požadovaný plat za lhůtu výpovědní (§ 31 zák. o obch. pom., pokud se týče § 84 živn. ř.) a nepochybil proto odvolací soud, vyhověv žalobě.

Obchodní pomocníci

§ 1.

685.

K pojmu vyšších služeb nekupeckých nestačí, že zaměstnanec autosprávčárny snad vykonával

*) Váž. obč. 8216 (rozh. z 11. VIII. 1928, Rv I 311/28, v »Pracovním právu«, roč. VII., str. 74). Dúvody propustění zaměstnance nejsou uvedeny v § 82 živn. ř. výčetmo, nýbrž pouze příkladmo: důvodem k propustění podle § 82 živn. ř. jest každý důvod, jenž se vahou a důležitostí některému z důvodů tam výslovně vyjmenovaných vyrovná anebo ještě ho předčí. Pokud spadá pod propustěcí důvod podle § 82, písm. g), živn. ř. neslušné a nezdvořilé vyjádření se zaměstnancem proti představenému.

Srov. souhlasné rozh. z 15. IV. 1932, Rv I 311/32, v »Pracovním právu« č. 372 (roč. XI.). Naproti tomu opačné stanovisko správně jest vyjádřeno Budw. A 5351/1890; k tomu Hlaváček »Novelisee § 82 živnostenského řádu« v »Sociální revui« (roč. XII., str. 584 n.).

dozor nad ostatními dělníky a že vyřizoval objednávky, pracoval-li v dílně i ručně. Záleží na tom, v čem se lišila jeho práce od prací ostatních v závodě zaměstnaných osob, zda šlo o činnost vybočující svou jakostí z rámce prací těchto osob, zejména zda byl vypraven určitým disposičním právem a rozhodovací mocí. Rozh. nejv. soudu z 19. X. 1933, Rv II 896/31, Váž. obč. 12.921.

K vyřešení otázky, zda žalobce konal vyšší služby nekupecké po rozumu §§ 1 a 2 tohoto zákona a zda jest proto důvodnost jeho okamžitého propuštění posuzovati podle zákona o obchodních pomocnících, či podle zákona živnostenského, nedostává se dovolacímu soudu potřebných zjištění, neboť nestačí k pojmu vyšších služeb nekupeckých, že žalobce snad vykonával dozor nad ostatními dělníky a že vyřizoval objednávky, když, jak zjištěno, v dílně žalovaného i ručně pracoval. Aby bylo lze posouditi, zda lze žalobce vřaditi do skupiny osob, jež konají vyšší služby nekupecké, bylo by třeba zjistiti, v čem se lišila žalobcova práce od prací ostatních v závodě žalovaného zaměstnaných osob, zda šlo tudíž u žalobce o činnost, vybočující svou jakostí z rámce prací těchto osob, zejména, zda žalobce byl vypraven určitým disposičním právem a rozhodovací mocí.

§ 10. 686.

Obchodní pomocník nemá proti zaměstnavateli nárok na předložení deníků k vůli zjištění obchodů jím mimo závod uzavřených. Deník není společnou listinou podle § 304, čís. 3 c. ř. s., byl-li veden zaměstnavatelem jen ve vlastním zájmu firmy k vůli přehlednosti a lepší kontrole. Rozh. nejv. soudu z 20. X. 1933, Rv II 938/31, Váž. obč. 12.936.

Podle § 10, poslední odstavec, zák. ze 16. ledna 1910, č. 20 ř. zák., může zaměstnanec bez újmy práv na předložení obchodních knih, jež má podle jiných zákonných předpisů, jen žádati, aby mu byl sdělen výtah z knih o jednáních jeho činnosti uskutečněných. Dovolatel snaží se svůj nárok na předložení deníků k zjištění obchodů jím mimo závod učiněných odůvodniti ustanovením článku XLIII uvoz. zákona k c. ř. s., tvrdě, že tu jde o společnou listinu podle § 304, č. 3 c. ř. s. Civilní soudní řád nedefinuje pojem listiny společné. Podle posledního odstavce § 304 c. ř. s. nemůže však býti pochybnosti, že při listině společné musí běžeti o listinu, jejíž obsah činí ji způsobilým důkazním prostředkem pro obě strany, buď že listina třetí osobou (zvláště úřadem) ve prospěch obou stran byla zřízena, nebo že jde o listinu obsahující úpravu právních poměrů obou stran, kterážto listina byla zřízena zúčastněnými osobami samými nebo třetí osobou (Sb. n. s. 4557*). Deník, o kterýž tu jde, nemá podle své podstaty ani jedné, ani druhé z těchto náležitostí. Žalovaná nebyla k jeho vedení ani podle zákona povinna, ani smluvně zavázána (opak nebyl tvrzen, ba byl prokázán), a kdyby byla tuto knihu vůbec nevedla, neporušila by povinnost k žalobci a žalobce byl by musil provisi si vypočísti podle obchodních knih, k jichž vedení žalovaná jako protokolovaná obchodnice byla povinna, pokud se týká zjistiť jiným na deníku žalované nezávislým způsobem. Nejde o knihu určenou k tomu, aby jí byly obchody žalované firmy s jinými osobami dotvřeny, nýbrž o zvláštní pomůcky vedené ve

vlastním zájmu firmy z důvodu přehlednosti a lepší kontroly, a proto nejde tu o listinu společnou. Tomu-li tak, ustanovení čl. XLIII předpokládající listinu společnou (§ 304 c. ř. s.) vůbec se na tento případ nehodí. Právem upozorňuje však odvolací soud na to, že není jiných norem, podle nichž by obchodní pomocník mohl žádati předložení knih zaměstnavatelových mimo spor (srovnej též Mayer-Grünberg, Kom. zum H. G. 1911, str. 156 a násl.).

Domovníci

§§ 6, 9. 687.

Lze platně uzavřítí smlouvu, podle níž se domovník zavazuje konati za úhrnkovou odměnu vlastníkovi domu za trvání domovníckého poměru i další služby k ryze domovníckým povinnostem nenáležící jen tehdy, jsou-li tyto zvláštní služby v úhrnkové odměně přiměřeně honorovány. Smlouva tomuto požadavku nehovící je podle § 879 obč. zák. nicotná. Domovník může se domáhati náhrady za tyto zvláštní úkony na druhé straně, jimiž je tato obohacena, prokáže-li, že všemi výhodami mu udělenými nebyl v náležitě vyšší odměně, že mu totiž kromě úplaty za domovnícké práce bylo méně zapláceno, než činí mzda za tyto další úkony v místě obvyklá.

Domovník má nárok na klíčové proti vlastníku domu jen, šlo-li o lidi jeho domácnosti nebo takové, kteří na jeho příkaz, s jeho svolením nebo v jeho zájmu se měli dostaviti do domu. Dotčený nárok domovníkův lze jinak upravití jen písemnou smlouvou. Rozh. nejv. soudu z 7. X. 1933, Rv II 195/32, Váž. obč. 12.895.

Zákon ze dne 30. ledna 1920, čís. 82 Sb. z. a n. rozeznává povinnosti domovníkovy, t. j. takové, jež z domovníckého poměru nutně vyplývají a nevyžadují zvláštní ujednání (§ 5, 6⁽¹⁾), a jiné úkony, t. j. služby, jež domovník koná kromě prací domovníckých (§ 6, odst. (2) cit. zák.). Pokud se týče ryze domovníckých prací, jest odměna za ně ustanovením §§ 8 a 9 zákona blíže upravena. Ohledně jiných služebních úkonů ustanovuje (2) odst. § 6, že domovníci nejsou povinni je konati zdarma a že jim za ně přísluší úplata podle mzdy v místě obvyklé. Nárok na tuto odměnu nelze podle § 15 ani úmluvou stran vyloučiti neb omeziti. Z toho, co dosud uvedeno, vyplývá, že lze platně uzavřítí smlouvu, podle níž domovník se zavazuje za úhrnkovou odměnu konati vlastníku domu za trvání domovníckého poměru i další služby k ryze domovníckým povinnostem nenáležící jen tehdy, jsou-li tyto zvláštní služby v úhrnkové odměně přiměřeně honorovány. Smlouva tomuto požadavku nehovící je podle § 879 obč. zák. nicotná a domovník může se domáhati náhrady za tyto zvláštní úkony na druhé straně, jimiž je tato obohacena, prokáže-li, že všemi výhodami mu udělenými nebyl v náležitě vyšší odměně, že mu totiž kromě úplaty za domovnícké práce bylo méně zapláceno, než činí mzda za tyto další úkony v místě obvyklé. Ustanovení § 6 (2) zákona bylo v prospěch zaměstnanců vydáno z důvodů sociálně-politických (veřejného zájmu), z čehož plyne, že domovník za pracovního poměru se výhody (úplaty) ani platně nemůže zříci. Bylo proto k spolehlivému posouzení rozepře nezbytně třeba, by tyto otázky byly probrány a by bylo přesně zjištěno, konal-li žalobce všechny ony práce, jejichž zaplacení se domáhá, spadají-li konané práce v rámcem domovníckých prací ve vlastním smyslu slova a, není-li tomu tak, zda právě mimo rámcem domovníckých úkonů žalob-

* Váž. obč. 4557 (rozh. nejv. soudu z 14. I. 1925, Rv 1643/24). K pojmu společné listiny ve smyslu posledního odstavce § 304 c. ř. s. Provisní knihu nelze pokládati za listinu společnou.

cem konané byly podle svrchu uvedeného měřítka přiměřeně odměňovány.

Zvláštní poznámky je ještě třeba ve příčině požadovaného klíčného. Uzavírání domovních dveří bylo nařízeno z důvodů veřejné bezpečnosti (viz dv. dekret z 3. července 1788 Krop XI. 668; nařízení ze dne 3. dubna 1855 čís. 62 ř. z.; viz též § 9, odst. 2 zákona čís. 82/1920 Sb. z. a n.). Předpis znamená omezení volného nakládání vlastnictvím veřejnoprávní normou, z čehož plyne, že následky nemají stíhati vlastníka domu, nýbrž nájemce, jenž, ač předpis o uzavírání domovních dveří zná, pozdě se vrátiv domů, dal podnět k tomu, by mu domovník dveře musil otevírat. Proto uděluje zákon (§§ 9 a 12) domovníku nárok na klíčné přímo a vylučně proti tomu, kdo si domovníkem dal dveře otevřít. Proti vlastníku domu byl by takový nárok jen tehdy opodstatněn, kdyby šlo o lidi jeho domácnosti nebo takové, kteří na jeho příkaz s jeho svolením neb v jeho zájmu se měli dostavit do domu. Dotčený nárok domovníkův lze podle § 15 zákona jinak upravit jen písemní smlouvou a již z toho důvodu nelze přihlídnouti k námitce žalované strany, že žalobce měl ústní příkaz chovancům ústavu nebo, jak žalobce tvrdí, dokonce všem obyvatelům ústavu otevíratí zdarma. Nižší soudy nezjistily, kolikrát žalobce dveře otvíral před půlnocí, pokud se týče po půlnoci, kolikrát chovancům, za něž by ručil žalovaný spolek, a kolikrát jiným osobám, za něž podle toho, co svrchu uvedeno, spolek neručí, konečně je-li požadovaná odměna přiměřena, pročež řízení i v tomto směru vyžaduje doplnění.

§ 10. 688.

Výpověď domovníka společného domu není důležitou změnou, nýbrž úkonem řádné správy. Rozh. nejv. soudu z 6. X. 1933, R I 877/33, Váž. obč. 12.881.*)

V tomto případě jde pouze o rozhodnutí, zda navrhovatelka jako spoluvlastnice domu je oprávněna dáti domovníku výpověď, ač jest jen spoluvlastnicí domu. — Nejde tu sice o důležité změny podle §§ 834 a 835 obč. zák. — jak minil první soud —, nýbrž o úkon řádné správy podle § 833 obč. zák., ale i tu platí předpis § 835 obč. zák., pokud nelze mezi spoluvlastníky docílit většiny. Té zde docílit nelze, ježto každý jest spoluvlastníkem jedné poloviny domu (rozh. čís. 5558 sb. n. s.). Nižší soudy volným uvážením výsledků konaného šetření právem priznaly navrhovatelce oprávnění dáti domovníku výpověď, takže ani v tomto směru nelze o nezákonnosti mluvit, a bylo proto dovolací rekurs zamítnouti.

Pracovní doba

§ 6. 689.

Bola-li práce, trvající denne přes 8 hodin, původně jen předlžením dennej pracovnej povinnosti a za túto bol smluvený úhrnný plat, nelze tento vzťahovať aj na prácu nočnú, ktorú strany pri uzavieraní pracovnej smluvy na mysli ne-

*) Váž. o b.č. 5558 (rozh. z 16. XII. 1925, R I 1025/25). Pronajetí uprázdněného bytu ve společném nájemním domě náleží k řádnému hospodaření a užívání domu ve smyslu § 834 obč. zák. Je-li rozpor mezi spoluvlastníky a poměr hlasů, počítaných podle podílů rovný, jest rozhodnouti soudy, zda a komu má býti byt pronajat. V otázce, zda má býti pronajat, dlužno obáti tendence zákonodárce, by za bytové tísně byly uvolněné byty znovu pronajaty.

Nelze se zaručiti za nájemcův závazek, že byt, požívající ochrany nájemců, bude (v případě prodeje domu) vyklizen.

malý. Presahuje-li táto nočná práca denných 8 hodin, musí byť zvlášť zaplatená (§§ 4 a 6 zák. č. 91/1918 Sb. z. a n.). Rozh. nejv. soudu z 22. III. 1933, Rv III 711/32, Právny Obzor 1235.

Žalobce nenapadl zjištění odvolacího soudu, že byl přijat do práce u žalované společnosti s měsíčním platem 650 Kč a ujednaním, že za tento plat má pracovat jako jiní dělníci a ti že byli povinni pracovat tak dlouho, pokud jdou stroje.

Podle této dohody spadá práce skutečně konaná, třebaš i přesahovala denně 8 hodin, v rozsah smluvní povinnosti. Protože žalobce netvrdí, že tento rozsah byl překročen, byla zaplacená smluveným platem a je pak lhostejno, zda žalobce byl s tímto platem spokojen, či se hlásil o doplatek za práci přes 8 hodin denně, protože vzhledem ke smlouvě nemají tyto jednostranné projevy žádného významu. Proto také nebylo třeba o nich jako o okolnostech nerozhodných prováděti nabízené důkazy.

To platí ovšem, pokud práce byla požadována a konána měrou a způsobem, jak tomu bylo v čase při ujednání smlouvy, nikoli však i pro čas, kdy — od dubna 1928 — byla zavedena u žalované společnosti práce na dvě směny — denní a noční, protože noční práce je prací podstatně jinou než práce konaná za dne a tuto práci žalobce při ujednání pracovní smlouvy, kdž se tehdy pracovalo jen ve dne, na zřeteli neměl a ani mít nemohl. Proto, byla-li práce, trvající denně přes 8 hodin, původně jen prodloužením denní pracovní povinnosti a byl-li za tu smluven úhrnný plat, nelze tento vztahovati i na práci noční, kterou dělník práci přijímající v čas smlouvy na zřeteli neměl a mít nemohl a proto tato, pokud přesahuje denních 8 hodin, musí mu býti zvlášť zaplacená (§ 4, 6, 7 zák. 91/1918).

Závodní výbory

§ 26. 690.

Rozhodčí komise podle zák. o záv. výborech není příslušna rozhodovati meritorně o návrhu záv. výboru, aby propuštění člena záv. výboru bylo prohlášeno za neplatné, poněvadž se stalo bez souhlasu rozh. komise. Nál. nejv. spr. soudu z 8. XI. 1933, č. 4985/32, Boh. A 10.836. Prejudikatura: Boh. A 3263/24, 3427/24, 7531/28.*)

Na sporu je jedině otázka, zda rozhodčí komise právem pro svou nepřislušnost odepřela judikátně rozhodovati o návrhu záv. výboru, aby propuštění člena záv. výboru Jana Sch. bylo prohlášeno za neplatné, poněvadž se stalo bez souhlasu rozhodčí komise podle § 22, odst. 2. zák. o záv. výborech. Tímto svým návrhem domáhal se vlastně záv. výbor toho, aby rozhodčí komise svým výrokem postavila se na jisto, že projev

*) Boh. A 3263 (nál. z 19. II. 1924, č. 2931): Ustanovení § 22 zák. o závodních výborech, podle něhož členové závodního výboru smejí býti propuštění z práce jen se souhlasem rozhodčí komise, nevztahuje se na členy volebního výboru, povolného k řízení voleb do závodního výboru.

Boh. A 3427 (nál. z 31. III. 1924, č. 5585): I. Výrok rozhodčí komise podle zák. o záv. výborech, upírající straně na ni se obrátivší legitimaci, obsahuje též výrok, že rozhodčí komise se pokládá za příslušnou k rozhodování ve věci samé. — II. Řízení před rozhodčí komisí podle zák. o záv. výborech jest ovládáno příznou zásadou projednací. — III. Rozhodčí komise není příslušna rozhodovati o trvání pracovního poměru mezi zaměstnavatelem a členy volebního výboru, z práce propuštěnými.

Boh. A 7531 (nál. z 7. XI. 1928, č. 29768): I. Při rozhodnutích rozhodčích komisí podle zák. o záv. výb. nutno přesně rozlišovati mezi enuciátem a důvodoy. — II. Rozhodčí komise je příslušna rozhodovati o přípustnosti propuštění člena záv. výboru, není však příslušna rozhodovati o platnosti (bezdělnosti) jeho.

vůle zaměstnavatele, směřující k jednostrannému rozvázání pracovního poměru se členem záv. výboru neměl platnosti, t. j. zůstal bez zamýšleného účinku na trvání soukromoprávního pracovního poměru. K výroku takového skutečně rozhodčí komise podle zák. o záv. výborech kompetentní nebyla, neboť jde o výrok o trvání poměru práva soukromého a rozhodčí komise není podle zák. o záv. výborech — s výjimkou případů spadajících pod předpis § 3, l. g) tohoto zák., o jaký případ zde však nejde — kompetentní, aby rozhodovala o nárocích práva soukromého. Opak nelze dovodit ani z § 22, odst. 2., ani z § 26, odst. 1. cit. zák., jichž se stížnost dovolává, neboť podle prvního předpisu je sice rozhodčí komise kompetentní udělit souhlas k propuštění člena záv. výboru z práce a podle druhého je povolána také k tomu, aby rozhodovala o stížnostech podle § 22, odst. 2. cit. zák. a aby vyslovila, zda propuštění člena záv. výboru bez souhlasu rozhodčí komise stalo se právem či neprávem, z předpisů těch však nelze dovodit, že může rozhodovati také o tom, jaké soukromoprávní účinky a následky spojeny jsou s porušením předpisu § 22, odst. 2. cit. zák. Nutno proto trvat na tom, že rozhodování o těchto otázkách nebylo cit. zákonem na rozhodčí komise přeneseno. (Srv. Boh. A 3263/24, 3427/24, 7531/28.)

Závodní rady

691.

Okolnost, že člen závodní rady by měl nárok na provisi a že jeho propuštěním bylo by zabráněno propuštění jiného mladšího horníka z práce, není sama o sobě důvodem k udělení souhlasu k propuštění člena závodní rady za zaměstnání. Nál. vrch. hor. soudu ze dne 13. XII. 1933, Vhrs 166/33, Nazdar č. 10.

Po stránce právní nedá se však napadenému rozsudku ničeho vytknouti, neboť okolnost, které se odvolatel na odůvodnění své žádosti o souhlas k propuštění z práce dovolává: že je totiž odpůrce pro provisi zralý a jeho propuštěním bude zabráněno propuštění jiného, mladšího horníka z práce, není důvodem, aby byl udělen žádaný souhlas k propuštění odpůrce ze služby, to tím méně, když se výrobní poměry na dole odvolatelově aspoň přechodně zlepšily, což soud první stolice zjišťuje a odvolatel ve svém odvolání sám přiznává.

Pracovní soudy

§ 33. 692.

V odvolacím řízení ve sporech pracovních, jde-li o předmět sporu 300 Kč převyšující, není místa pro použití předpisů čtvrté části civilního řádu soudního (§§ 461 a násl. c. ř. s.) o opravných prostředcích, nanejvýš nelze použít ustanovení § 496 c. ř. s. o zrušení rozsudku první stolice a vrácení věci k novému projednání a rozhodnutí, aniž předpisu § 483 c. ř. s. Rozh. nejv. soudu z 26. X. 1933, R I 1040/33, Váž obč. 12.951.

Co do přípustnosti rekursu proti usnesení odvolacího soudu stačí odkázati k rozhodnutí nejvyššího soudu, sb. n. s. č. 12.184*). Podle § 33 zákona ze 4. července 1931, čís. 131 Sb. z. a n., projednává se ve sporech o hodnotu vyšší než 300 Kč věc před odvolacím soudem (§ 32) znovu v mezích určených návrhy stran v odvolání; o ří-

*) Váž. obč. 12.184 (rozh. nejv. soudu z 15. XII. 1932, R I 1050/32, v »Pracovních právech«, roč. VII., str. 61, č. 499). I v řízení před pracovními soudy platí o přípustnosti rekursu proti usnesení odvolacího řízení ustanovení § 519 c. ř. s.

zení před odvolacím soudem platí obdobně ustanovení civilního řádu soudního o řízení před sbořovými soudy první stolice jako soudy procesními s odchylkami v zákoně blíže uvedenými, které se však souzeného případu netýkají. Z uvedeného předpisu vyplývá, že není přípustné, aby odvolací soud ve věcech pracovních, jde-li o předmět sporu částku 300 Kč převyšující, rozhodl usnesením podle § 496 a 499 c. ř. s., ježto tato ustanovení se na řízení před ním vůbec nevztahují. Ustanovuje-li zákon, že předpisů v řízení před sbořovými soudy první stolice (§§ 226 až 430 c. ř. s.) má být »obdobně« užitých, není tu místa pro obdobné použití jiných zákonných ustanovení a nelze tudíž ani použít předpisů čtvrté části civilního řádu soudního (§§ 461 a násl.) o opravných prostředcích, nanejvýš, aby došly tyto v zákoně o pracovních soudech zvláštní odchylné úpravy. Odvolací soud měl tedy v souzeném případě rozhodnouti rozsudkem podle prvního titulu druhého oddílu, druhé části civilního řádu soudního, ovšem až po novém projednání věci, a neměl rozsudek soudu první stolice zrušiti a věc mu vrátit, aby ji dále projednal a rozhodl, neboť projednání věc znovu je podle výslovného předpisu § 33 zák. o prac. soudech povolán odvolací soud. Pokud napadené usnesení vyslovuje, že odvolacímu soudu následkem pochybeného odvolacího návrhu ani není možné ve sporu rozhodnouti, přehlíží, že rozsudek musí vyříditi učiněný návrh a že, má-li soud za to, že návrh není opodstatněn, vydá rozsudek tomuto právnímu názoru vyhovující. Ostatně, neplatí-li, jak dovozeno, předpisy civilního řádu soudního o řízení před odvolacími soudy, nemá ani ustanovení § 483 c. ř. s. platnost a není žalobci zabráněno, aby ještě při jednání u odvolacího soudu nedbal náležitě opravy svého návrhu. Poukazuje-li napadené usnesení k tomu, že odvolací soud jest stolicí přezkumnou a že v souzeném případě nemá, co by přezkoumával, a nemůže v meritu odejmouti stranám jednu soudní stolicí, nelze přehlédnouti, že odvolací řízení ve věcech pracovních došlo zvláštní úpravě, podle níž druhá stolice není ryze přezkumnou stolicí, neboť má v mezích odvolacími návrhy určených věc znova projednati, což znamená, že na příklad odvolací soud není obmezen ve směru skutkovém na stav, jak byl zjištěn pracovním soudem, nýbrž že strany mohou uváděti nové skutečnosti a průvody, nehledíc k tomu, proč je v první stolicí neuvědly; ovšem o nových nárocích kterékoliv strany nelze jednat podle § 33, odst. (3) zák., č. 131/31 Sb. z. a n. Ani dle § 496 c. ř. s. není odvolacímu soudu zabráněno, aby místo vrácení rozhodl ve věci samé, a to nejen k návrhu stran, ale i, je-li to dle úsudku soudu přiměřené, aby vyřízené bylo urychleno (§ 496, poslední odstavec c. ř. s.). Ustanovením § 33 zákona o pracovních soudech jest v podstatě ještě rozšířena aplikace této právní myšlenky na pracovní soudy, hledíc k povaze sporů tam projednávaných.

§ 33. 693.

I. V pracovních sporech odvolací soud má konati přelíčení podle všeobecných předpisů o ústním jednání (§ 259, odst. 1 čřs. a §§ 171 až 203 čřs.), ovšem s obmezením vytčeným v 33/III zák. čís. 131/31 (že o nových nárocích kterékoliv strany nelze jednat).

II. O sepsání protokolu o ústním jednání odvolacím ve sporech pracovních platí předpisy §§ 207 až 217 čřs., nikoliv § 493 čřs. Rozh. nejv. soudu z 2. II. 1934, Rv I 2114/33.

Jde o pracovní spor o hodnotu vyšší než 300 Kč. Pro takové spory nařizuje § 33 zák. čís. 131/1931 Sb. z. a n., že se věc projednává před odvolacím soudem znovu v mezích určených návrhy stran v odvolání. O řízení před odvolacím soudem platí tu obdobně ustanovení civilního řádu soudního o řízení před sborovými soudy první stolice jako soudy procesními s tou změnou, že není třeba přípravných podání a že se strany mohou dáti zastupovati osobami jmenovanými v § 23. V zemích České a Moravskoslezské platí tedy o řízení před odvolacím soudem ve sporech pracovních předpisy §§ 226—430 c. ř. s. s odchylkami uvedenými v § 33 zák. čís. 131/1931 Sb. z. a n. Stanoví-li zákon o pracovních soudech, že má být použito obdobně předpisů o řízení před sborovými soudy první stolice jako soudy procesními, pak tu není místa pro obdobné použití jiných zákonných ustanovení, a nelze proto ani obdobně použití předpisů čtvrté části prvního oddílu c. ř. s. o opravném prostředku odvolání (§§ 461—501 c. ř. s.), neboť zákon o pracovních soudech upravil tento opravný prostředek a jednání o něm zvlášť a odchylně. Pro řízení před odvolacím soudem ve sporech pracovních v uvedených zemích neplatí tedy zejména předpis §§ 482—493 c. ř. s. o ústním odvolacím jednání, nýbrž odvolací soud má tu konati přelíčení podle všeobecných předpisů o ústním jednání (§ 259, odst. 1 c. ř. s., a §§ 171—203 c. ř. s.), ovšem s obmezením vztčeným v třetím odstavci §§ 33 zák. čís. 131/1931 Sb. z. a n., že o nových nárocích kterékoli strany nelze jednat. O sepsání protokolu o ústním jednání odvolacím ve sporech pracovních platí předpisy §§ 207—217 c. ř. s., nikoliv ustanovení § 493 c. ř. s.

V souzené věci vychází najevo z protokolu o ústním odvolacím jednání, že odvolací soud se vůbec neřídil předpisem § 33 zák. o pracovních soudech, neboť neprojednal věc znovu v mezích učiněných návrhem odvolatelovým, abv byl rozsudek pracovního soudu po doplnění řízení změněn, ježto byla vytykána vadnost a neúplnost řízení. Z tohoto protokolu jest naopak zřejmé, že odvolací soud při ústním odvolacím jednání postupoval jen podle § 486 c. ř. s., neboť celé toto jednání záleželo v tom, že zpravodaj vylíčil sporný děj a dosavadní průběh rozepře, jakož i podstatné věci ve spisech podaných stranami v odvolacím řízení a vytkl sporné body pro odvolací řízení, že pak zapisovatel přečetl návrhy stran a částí rozsudku, dotčené odvoláním i s rozhodovacími důvody, že zástupci stran přednesli odvolání a odvolací sdělení, načež bylo zapsáno jako nesporné jen, že disciplinární náleze byl žalobci doručen dne 18. dubna 1932, pak bylo prohlášeno usnesení odvolacího soudu, že »řízení doplňováno nebude«, a byl konečně vyhlášen rozsudek. Takto provedené řízení před odvolacím soudem ve sporech pracovních jest v tomto případě naprosto neúplné a trpí vadami tak podstatnými, že jimi bylo zamezeno úplně vysvětlení a důkladné posouzení rozepře. Odvolací soud, řídě se při ústním odvolacím jednání formálními předpisy, neprojednal znovu se stranami podstatu sporné věci, nevydal žádného průvodního usnesení (neboť při usnesení, že »řízení nebude doplňováno«, měl zřejmě na mysli jen ustanovení § 488 c. ř. s., které v tomto případě neplatí) a neprovedl vůbec žádných důkazů. Ježto odvolací soud neprojednal věc znovu, nemohl ani učiniti řádná zjištění skutková a jeho rozhodnutí bylo vydáno ukvapeně na úplně vadném základě. Právě-li se v napadeném rozsudku, že odvolací soud projednal věc znovu ve smyslu zásady, vyslovené v § 33 zák. čís. 131/1931 Sb. z. a n., odporuje to spisům.

I. Příslušnost okresních soudů v pracovních sporech (§ 42 zákona) jest výlučná v tom smyslu, že dobrovolné podrobení se příslušnosti jiných řádných soudů by nemělo právní účinek.

II. Předpis § 36 (2) zákona, podle něhož o rekursích rozhoduje krajský soud s konečnou platností, neplatí, nebylo-li předmětem rozhodování usnesení pracovního soudu, nýbrž usnesení okresního soudu příslušného podle § 42 zákona. Rozh. nejv. soudu z 26. X. 1933, R I 979/33, Váž obč. 12.948.

V otázce přípustnosti dovolacího rekursu jest souhlasiti s názorem rekurentky, že dovolací rekurs je přípustný, poněvadž rekursní soud změnil usnesení okresního soudu v Ch. jako soudu řádného, pro něž zákon z 4. VII. 1931 č. 131 Sb. z. a n., v § 42 nestanovil žádnou jinou výjimku kromě předpisu o příslušnosti okr. soudů, takže v ostatních směrech platí u okresních soudů i v případě § 42 zákona, č. 131/31 Sb. z. a n., obecné předpisy zákonů procesních. Neplatí proto předpis § 36 (2) téhož zákona, podle něhož o rekursích rozhoduje krajský soud s konečnou platností, ano předmětem rozhodování nebylo usnesení pracovního soudu nebo jeho předsedy.

Příslušnost okresních soudů (řádných soudů) ve sporech pracovních je přes opaké tvrzení žalované, odporující doslovu § 42 zák., č. 131/1931 Sb. z. a n., podle tohoto místa zákona výlučná v tom smyslu, že dobrovolné podrobení se příslušnosti jiných řádných soudů by nemělo právní účinek (rozh. čís. 12.239 Sb. n. s.*) Proto se neprávem odvolává žalovaná k opodstatnění námitky místní nepřislušnosti na odstavec 16. ujednání pro první pololetí 1932, příloha 2), podle něhož se strany podrobují pro veškeré spory z této smlouvy vzešlé do 5.000 Kč výlučně příslušnosti okresního soudu v Z., ve sporech přes 5.000 Kč výlučně příslušnosti krajského soudu v U., takže každé jiné soudiště, zejména též soudiště § 87 j. n., jest vyloučeno. K tomu budiž jen podotčeno, že by v případě tvrzené platnosti dohody o místní příslušnosti bylo zmařeno právo volby žalobcovy, propůjčené mu výslovně zákonem (§§ 3, 42 uvedeného zákona), směřujícím k ochraně zaměstnanců. Vývody dovolacího rekursu, že strany onou dohodou sjednaly negativní úmluvu o příslušnosti, kterou vyloučily na dobu po účinnosti zákona čís. 131/1931 Sb. z. a n. žalobcovu právo volby podle § 3 téhož zákona, nemají opory v doslovu dohody a nelze také vyloučení tohoto práva žalobcovu uvést i soulad se zákonem.

Exekuce

§ 4 z. o ex. na platy. 695.

Nedoplatky nemocenského pojištění nejsou při exekuci na služební příjmy zaměstnancovy privilegiovanými pohledávkami ve smyslu § 4 zákona. Má-li navrženou exekuci býti postižen služební příjem, který má osoba, dříve zavazaná pojišťovně k placení nemocenských příspěvků, nyní v době pozdější jako zaměstnanec třetí osoby, nejde o

*) Váž. obč. 12239 (rozh. nejv. soudu z 29. XII. 1932, R I 1021/32): Pro řízení před okresními soudy o pracovních sporech v místech, kde není ani pracovního soudu, ani oddělení okresního soudu pro pracovní spory, platí, kromě odchylky co do místní příslušnosti, obecné předpisy civilních soudních řádů, tedy také předpisy o smlouvě o rozsudím.

Příslušnost okresních soudů ve sporech pracovních podle § 42 zák. čís. 131/1931 jest výlučná v tom smyslu, že dobrovolné podrobení se příslušnosti jiných řádných soudů by nemělo právní účinek, ale to není na závadu, by úmluvou v hromadné pracovní smlouvě nebylo přeneseno rozhodování o těchto sporech na rozhodce.

exekuci k vydobytí pojistného, jež bylo vyměřeno »ze služebního příjmu«. Rozh. nejv. soudu z 26. X. 1933, R II 366/33, Váž. obč. 12.958.

§ 294.

696.

Zabavení mzdy se vztahuje jen na pohledávku zaměstnance z určité služební smlouvy, jejímž zánikem přestává i účinnost zákazu poddlužníkoví podle § 294 ex. ř. K platnému zabavení mzdy

z nového služebního poměru jest třeba nového zabavení a nového zákazu výplaty mzdy poddlužníkovi. V tom, že dlužník nepřišel po krátký čas do práce, nelze ještě spatřovati zrušení služebního poměru neurčitěho trvání a důsledkem toho nelze v nastoupení práce u téhož zaměstnavatele za týchž podmínek shledávati ujednání nového služebního poměru. Rozh. nejv. soudu z 21. X. 1933, Rv II 775/31, Váž. obč. 12.943.

Rozhodnutí soudů nižších stolic.

Zavázal-li se zaměstnavatel, že bude zaměstnance plně zaměstnávat za určitou hodinovou mzdu, nezproštuje jej od této povinnosti ani nedostatek práce. Rozs. prac. soudu v Praze z 4. I. 1933, cj. Cpr III. 1318/32, kraj. soudu civil. v Praze z 3. V. 1933, č. j. Opr 92/33-11, Sb. min. sprav. 6.

Žalobce, který byl zaměstnán u žalovaného jako soustružník kovu od září 1930 do 14. října 1932 s hodinovou mzdou posléze Kč 5'50, tvrdí, že mu nebyla poskytnuta práce v dostatečném množství a že byl zaměstnán týdně méně než 48 hodin, ač se proti tomu ohrazoval a ač mu žalovaný slíbil zaměstnání po celou řádnou pracovní dobu. Tím byl poškozen o mzdu, kdy nebyl zaměstnán po 48 hodin týdně, v částce Kč 1.302'05.

Žalovaný naproti tomu uvedl, že žalobci poskytoval zaměstnání podle toho, kolik měl zakázek. Soud první stolice žalobě vyhověl.

Odvolací soud rozsudek potvrdil, při čemž uvedl: Od splnění platné úmluvy, že žalovaná strana bude zaměstnávat žalobce 48 hodin týdně za hodinovou mzdu Kč 5'50, nemohl žalovanou stranu zprostiti ani tvrzejí jí nedostatek práce. Nemohla-li z tohoto důvodu žalobce po smluvný počet hodin zaměstnávat při neztenčeném počtu pracovních sil, měla mu dáti výpověď. Nechtěla-li tak učiniti, pak mohla, aby závazku svému dostála, buď u jiných kovosoustružníků, jichž bylo vedle žalobce zaměstnáno v továrně více, práci omeziti nebo někoho z nich propustiti. Neučinila-li tak, sama zavinila, že žalobce stanovený počet hodin nemohla zaměstnati, a proto tento právem pro nesplnění smlouvy se žalovanou stranou dne 12. září 1931 ujednané se domáhal zaplacení pracovních hodin do počtu 48 hodin týdně chybějících.

Byla-li zaměstnanci (bankovnímu úředníku) služební smlouvou zajištěna systemisace a definitiva, lze služební poměr jeho rozvázati toliko z důležitých důvodů. Rozsudek pracovního soudu v Praze z 22. XII. 1933, Cpr II 428/33, Cpr III 515/33.

Další otázka je, zdali je výpověď podle § 19 zákona o obchodních pomocnících přípustná, aneb zdali pro tento případ může býti dana výpověď pouze z důležitých důvodů a zdali takový důvod je dán.

Na základě výpovědi J. S. W., A. W. a K. U. zjistil soud, že žalovaná strana je kreditní společenstvo s r. o., není sice podle firmy banka, ale provozuje bankovní obchody a je podle povahy těchto obchodů ve skutečnosti bankou.

Žalobce z toho vyvozuje, že se proto na žalovanou vztahují usance, platící v bankovním oboru, zejména ohledně systemisace a vypovídatelnosti.

Na základě ustanovení o systemisaci, oběžníku č. 104/25 a výpovědi K. U. zjistil soud, že ustanovení o systemisaci byla vydána, poněvadž dosa-

vadní platové schema mělo nevýhody pro zdatné a pilné úředníky, kteří postupovali jako jiní méně zdatní, a proto má se řídit postup podle výkonu a zdatnosti zaměstnance.

Zásadně uzavírají se s úředníky na vedoucích místech individuální smlouvy, ve kterých jsou plat, výpovědní lhůta a obytné atd. zvlášť ujednány.

Místa, která jsou bezpodmínečně zapotřebí k zachování provozu, jsou systemisovaná. Ostatní nejsou systemisovaná.

Služební pragmatika platí bez újmy platnosti o obchodních pomocnících.

Při systemisovaných místech jest nejvyšší a nejnižší plat určen.

Cílem systemisace je výchova spolehlivého a pracovitěho, na obchodě interesovaného úřednictva, stabilisace na vedoucích místech, plat, aby úředníci bez materiálních starostí mohli místo zastávati a aby mladší úředníci měli tím snahu se o taková významná místa ucházeti.

Místa se obsazují po vypsání, po zkouškách a podle kvalifikace systemisované.

Takové místo je proto lépe placeno a úředníkům zaručuje se podle názoru K. U. nepřeložitelnost.

Žalovaná strana uvedla, že systemisace znamená, že přeložení systemisovaného úředníka má se státi pouze z důležitých a disciplinárních důvodů.

Zákon o obchodních pomocnících nezná ani pojem definitiva, ani pojem systemisace, a proto není srozumitelné, jak si žalovaná strana představuje platnost předpisů o systemisaci současně s platností zákona o obchodních pomocnících.

Zejména možnost oboustranné výpovědi podle § 19 cit. zákona vylučuje stabilisaci na vedoucích místech, a možnost výpovědi v dnešní době nezaručuje úředníkům materiální neodvislost.

Pojem definitivum a systemisace jsou zákonitě pojmy veřejného práva a platí zejména u státních a veřejných zaměstnanců.

Definitivum znamená, že služební poměr nelze již rozvázati výpovědí vůbec, nýbrž pouze disciplinárním řízením; systemisace znamená nárok zaměstnance na určité mu propůjčené místo, z kterého nemůže býti bez důležitých důvodů přeložen na jiné místo.

Pojem definitivum a sytemisované místo přichází též v kolektivních smlouvách určitých druhů zaměstnanců, pro které byla vydána služební pragmatika, zejména jsou to bankovní a pojišťovací úředníci a jiní.

Z okolností, že žalovaná strana provozuje bankovní obchody i vyvozovati, že také pro ni platí obdobné předpisy pro úřednictvo jako u bankovních úředníků, šlo by příliš daleko.

Ježto tyto pojmy jsou v obyčejném životě dosti známé a patří v úřednických kruzích k obvyklým vymoženostem, musí se proto ustanovení

o systemisaci posouditi podle obyčejje života a názoru o takových pojmech (§ 914 obč. z.).

Mluví-li žalovaná strana o systemisaci a defintivě, musí se to tak rozuměti jako u veřejných úředníků aneb u úředníků se služební pragmatikou a žalobce nemohl těmto pojmům jiný smysl přikládati než tito úředníci, a proto neznamená to nic jiného, než že existence úřednictva je tak zajištěna, že služební poměr lze rozvázati pouze z důležitých důvodů a nikoli z důvodů podle § 19 cit. zákona.

Ježto jde o listinu, vydanou žalovanou stranou, platí též § 15 obč. zák., a proto odpovídá žalovaná strana též za výklad výrazů užívaných a posouzených.

I. Zpropitné vrchního číšníka je součástí jeho služebních požitků.

II. Ujednání, podle kterého vrchní číšník je povinen přispívati ze svého zpropitného na režii podniku, neodporuje dobrým mravům. Toto ujednání není neplatné, i když podle kolektivní smlouvy nesmí zaměstnanec opatřovati jakékoliv potřeby pro závod. Rozsudek pracovního soudu v Praze z 13. XI. 1933, Cpr IV 167/33-19.

Pokud pak se žalobce domáhá vrácení platů, činěných na číšníky, soud rovněž žalobu zamítí, a to z těchto důvodů:

Žalobce tvrdí, že ujednání o příspěvku na číšníky stalo se teprve asi za měsíc po jeho vstupu do zaměstnání, kdy mu bylo sděleno S., že je u nich zvykem, aby vrchní číšník připlácel na číšníky. Žalobce s tím musil souhlasiti a přistoupil na tyto podmínky toliko z obavy, aby nebyl propuštěn a aby jeho rodina nebyla uvržena v bídu.

Soud má za prokázáno výslechem S., že žalobci hned při přijetí řekla, že bude platiti 200 Kč na číšníky, resp. na každého číšníka 100 Kč ze zpropitného, dále parátka a sirky a ranní noviny.

Soud uvěřil S. z toho důvodu, že jistě požadavek tak důležitý žalobci ihned řekla a také z toho důvodu, že její výpověď byla určitá a činila na soud dojem plně hodnověrnosti.

Žalobce uplatňuje jednak nespravedlivou a důvodnou bázeň, že smlouva takto ujednaná přičí se dobrým mravům. Podle náhledu soudu však ani jeden důvod pro neplatnost této úmluvy zde nestává.

Podle § 870 obč. zák. jen tehdy není strana povinna státi ve smlouvě, byla-li k ní přivedena nespravedlivou a důvodnou bázní. Vyzaduje se tudíž: 1. nespravedlivá hrozba, 2. důvodná bázeň, 3. kausální nexus.

Hrozba je tehdy nespravedlivou, neměl-li hrozící právo zlem, jímž hrozí, vynutiti právě toto jednání.

Za takovou hrozbu nelze pokládati poznámku žalované, i kdyby se stala, že nebudě-li požadované platiti žalobce, že to bude platit i jiný. Konečně nařikání této úmluvy, která se stala v roce 1926, zaniklo podle § 1487 obč. zák. v roce 1929 promlčením. Námitka však ta žalovanou stranou vynesena nebyla (§ 1501 obč. zák.), proto soud se námitkou důvodné bázně, jak shora uvedeno, zabýval.

Podle náhledu soudu nepřičí se ani předmětné ujednání dobrým mravům. Že smlouva individuální uzavřená mimo rámec kolektivní smlouvy, nemůže za platného řádu pokládána býti za smlouvu proti dobrým mravům, dovodil nejvyšší soud již v plenárním rozhodnutí č. 5479 sbírky Vážného, kteréhožto náhledu soud i v daném případě se přidružuje.

Sluší proto zkoumati, nepřičí-li se dobrým mravům smlouva sama. Co je proti dobrým mravům, občanský zákoník v § 879 nepraví.

Nejvyšší soud projevil všeobecnou zásadu, že dobrým mravům přičí se smlouva nejen tehdy, když jejím předmětem je něco v užším smyslu nemravného, nýbrž i tehdy, když jejím předmětem je to, co se považuje mezi poctivými lidmi za nepřipustné, z důvodů zneužití nezkušenosti s druhé strany, obcházení zákonů, poškození veřejných zájmů.

V rozhodnutí č. 2548 sbírka Vážného praví se, že dobrým mravům přičí se každé podle vžitého právního řádu nedovolené jednání. V rozhodnutí pak 9198, že nicotným jest nejen jednání, jehož předmět nebo obsah se přičí dobrým mravům, nýbrž i takové, jehož důvod a účel se nesnáší s dobrými mravy. Bude tu tedy nicotnost nejen tehdy, když nesprávnost jest daná elementy obsahu samého (t. j. když jednání samo o sobě ve svém obsahu přičí se dobrým mravům), nýbrž i když motiv spočívá v zavřitelném smýšlení, anebo následky jednání jsou zavřitelné, byla-li tato okolnost proti straně známou.

Pokud jde o vzájemný poměr úvodní věty § 879 obč. zák. k větě druhé, kde se příkladem uvádějí právní jednání nicotná, dlužno si uvědomiti, že první věta stanoví klausuli generální, že smlouvy, odporující dobrým mravům, jsou nicotné, kdežto druhá věta má již speciální předpis, takže příklady uvedené v § 879, č. 1 až 4, nejsou nemravnými smlouvami v technickém slova smyslu, leč smlouvami protiprávními. Soudu tudíž je nutno zkoumati smlouvu, jak s hlediska speciální (§ 89, č. 1 až 4), i s hlediska generální klausule.

Soudu tudíž je se zabývati otázkou, přičí-li se ujednání, podle něhož jest vrchní číšník povinen přispívati ze svého zpropitného na režii podniku dobrým mravům.

Při tom nejprve je zabývati se povahou zpropitného.

Služebními požitky rozumí se věc, co přísluší zaměstnanci následkem služebního poměru, tedy nejen fixní plat, nýbrž i diety, novoročné, remunerace a zajisté i zpropitné. Ze zpropitné náleží do služebních požitků, vysvítá i z § 10, odst. 2., zák. o soc. poj. č. 221/24 Sb. z. a nař., ve znění novely č. 184/28, kde se praví: zejména patří ke mzdě veškeré druhy přídávků . . ., dále dávky osob třetích, pokud obvyklé poskytování jich má vliv na vyměření mzdy.

Stejně i § 4 zák. o pens. poj. č. 26/29. Také i zákon o přímých daních a prováděcí nařízení k němu ustanovuje, že příjem ze služebních požitků zahrnuje . . . příjmy, které někteří veřejní nebo soukromí zaměstnanci, nebo jiní zřízeníci jako . . . sklepníci mají z darů, jež jim jiné osoby, nežli jejich zaměstnavatelé při služebních úkonech nebo při různých příležitostech obvykle dávají. Z toho tedy jest patrné, že zpropitné je sice darem, poněvadž na ně nemá percipient právního nároku, je však součástí služebního platu, poněvadž percipient s ním, jako se stálou složkou svého příjmu, počítá a při uzavřená služební smlouvy s ním kalkuluje.

Okolnost ta, že žalobce kromě stravy neměl vůbec pevného platu, nýbrž byl odkázán jen na zpropitné, při tom nerozhoduje, neboť v tomto případě byla služební smlouva promísena i elementy smlouvy odvážné, jak také nejvyšší soud v rozhodnutí Rv I 351/14 sbírka Fuchsova č. 171 na ni pohlížel, neboť nebylo hned s počátku jisto, zdali po případě žalobce na tuto smlouvu nedoplatí.

To je právě znakem smlouvy aleatorní, kterou naše právo zásadně uznává (viz § 1269 obč. zák.). Z § 1152 obč. zák. pak plyne, že úplatnost není pojmovým znakem smlouvy služební.

Žalobce také musil si býti vědom toho, že, přijímá-li místo vrchního číšníka toliko za zpoplacení a bez platu, bere na sebe risiko, že po případě jeho činnosti nebude honorována vůbec, nebo ne úplně. Jestliže žalobce toto risiko zná a smlouvu uzavřel a pokud se týče ve služební smlouvě pokračoval, je povinen také nésti z toho důsledky.

Je také známo, že místa vrchních číšníků v některých podnicích jsou velmi výnosná a proto hledaná.

Podle názoru soudu nepřichází se toto ujednání ani co do obsahu, ani co do motivu dobrým mravům.

Soud nemá ani za to, že by zde stával důvod nicotnosti podle § 879 č. 4 obč. zák., že by šlo o využití tísne, které straně žalované byla známa, a že by tu byl nápadný nepoměr mezi plněním a plněním zájemným. Takovýto nápadný nepoměr v daném případě soud nespaturuje, ježto žalobce po dobu 7 let smlouvu plnil a jak slyšenými znalci zjištěno, jeho denní příjem obnášel přes 100 Kč, tudíž nejméně podle vlastního doznání žalobce 2600 Kč měsíčně, z čehož odváděl žele jeho výpočtu Kč 548,80, takže mu na příjmech mimo stravy zůstávala jistě dostatečná částka existenční minimum přesahující.

Také žalobcův nárok na vrácení peněz ve smyslu § 1174 obč. zákoníka je vyloučen, ježto žalobce plnil, ač věděl, podle jeho přednesu, že jedná se o smlouvu nemravnou.

Vzhledem k tomu žaloba byla v tomto směru zamítnuta. Pokud pak se domáhá doplacení mzdy podle kolektivní smlouvy, není nárok ten opodstatněn vzhledem k platné smlouvě individuální (viz rozhodnutí 5479 sbírka Vážného).

Není neplatné ujednání vrchního číšníka s majitelem kavárny, že bude (vrchní číšník) sám kupovat pro kavárnu časopisy, i když podle kolektivní smlouvy nesmí žádný zaměstnanec opatřovat jakékoliv potřeby pro závod, v němž jest zaměstnán. Rozs. prac. soudu v Praze z 31. V. 1932, č. j. Cpr II 572/32-5, Sb. min. sprav. č. 2.

V daném případě jest posouditi pouze otázku, zda ujednání, odporující smlouvě kolektivní, jest neplatné.

Otázku tuto nutno zodpověděti záporně. Ve smyslu § 114, lit. b), odst. 4. živn. ř. jest smlouva sjednaná mezi společenstvem živnostníků a jejich pomocnictvem závaznou, ovšem jen potud, pokud individuální smlouvou nebyly stanoveny úchytky, při čemž jest nerozhodným, zda úchytky ty staly se ve prospěch zaměstnance nebo zaměstnavatele.

Ve směru tom nutno poukázati na plenární rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 24. listopadu 1925, č. j. Pres: 544/25 (Sbírka Vážný 5479) a rozhodnutí téhož soudu ze dne 22. prosince 1925, č. j. Rv II 892/24 (Sbírka Vážný 5587).

Zbývá tudíž ještě řešiti, zda podobná úmluva stran ve smyslu § 879 obč. zák. jest neplatnou. I tuto otázku zodpověděti jest záporně:

Strany uzavřely ve smyslu § 1151 obč. zák. námezdní smlouvu, v předpokladu, že jest pro ně výhodnou, a každá strana má možnost danou výpovědí poměr služební rozvázati. Nedá se tudíž mluvit o nějakém zákonu se příčícím závazku nebo o smlouvě nedovolené.

Z tohoto právního hlediska vycházejíc jest smlouva mezi stranami uzavřená platná, a bylo proto žalobu zamítnouti.

Žaloby o náhradu škody způsobené úrazem zaměstnance při výkonu zaměstnání u žalovaného zaměstnavatele nepatří před pracovní soudy. Rozh. prac. s. v Plzni z 14. VI. 1932, č. j. Cpr 205/32-1 a krajského soudu v Plzni ze dne 7. září 1932, Sb. min. sprav. 3.

Pracovní soud odmítl pro věcnou nepřislusnost žalobu Jiřího M. z těchto důvodů:

Žalobce odůvodňuje svůj nárok na náhradu škody tím, že byl u žalovaného zaměstnán jako vrchní číšník v jeho restauraci a že při mikulášské zábavě v noci z 5. na 6. prosince 1931, kdy nesl prázdné sklenice do výčepu, uklouzl ve výčepu na polité podlaze, a jak padl do rozbitých sklenic na podlaze, byly mu o sklo přeřezány žíly; žalobce utrpěl těžké poškození na těle spojené s následky, což zavinil žalovaný proto, že ten den nenechal do výčepu na podlahu dáti koberec, který tam jindy býval, a nezamezil tak nebezpečí uklouznutí na polité podlaze, a tím jako zaměstnavatel zanedbal povinnost uloženou mu podle § 1157 ob. z. obč.

Prislusnost pracovního soudu odůvodňuje žalobce ustanovením § 2, lit. c), zák. č. 131 z roku 1931 o pracovních soudech, který stanoví prislusnost pracovního soudu pro rozhodování ve sporech, mezi jiným též pokud jde o náhradní nároky z poměru pracovního.

Takovým nárokem není však nárok na náhradu škody domnělým zaviněním žalovaného, třeba by byl zaměstnavatelem žalobce, způsobené, jak ostatně ze znění dotyčného odstavce cit. zákona, kde příkladmo se takové nároky vypočítávají, jest zřejmo.

Běží zde o nárok na náhradu škody ve smyslu § 1295 a násl. obč. zák. obč., o němž rozhodnouti prislusí rádnému soudu.

Rekursní soud nevyhověl rekursu žalobcovu a v odůvodnění uvedl:

Jest souhlasiti s pracovním soudem, že rozepře o náhradu škody pro úraz, utrpěný živnostenským pomocným pracovníkem ve výkonu pracovní jeho povinnosti v zaměstnavatelově živnostenské provozovně, nenáleží do skupiny sporů uvedených v § 1, odst. 1., a § 2, písm. c), zákona ze dne 4. července 1931, č. 131 Sb. z. a nař., jako sporů o jiná plnění a náhradní nároky z poměru pracovního, služebního neb učebního, zvláště o srážku se mzdy, o smluvní pokutu, o vrácení kauce, o odbytné, o užívání služebních předmětů; neboť všechny nároky v § 2, písm. c) demonstrativně vyjmenované tkví v podstatě smlouvy samé, po případě v zákonných a nařizovacích předpisech ji doplňujících a donucovací povahy jsoucích, kdežto nárok o zažalovanou náhradu škody opírá se o tvrzené opomenutí pile a pozornosti zaměstnavatele, uložené mu nikoli smlouvou pracovní, služební nebo učební, nýbrž předpisem § 1297 vs. obč. zák., takže nejde o spor z pracovního, služebního nebo učebního poměru, založeného soukromoprávní smlouvou, vzniklou mezi zaměstnancem a zaměstnavatelem.

Předpis § 1157 obč. zák., na který stěžovatel poukazuje, stanoví ovšem povšechnou povinnost zaměstnavatelovu, k řízení pracovních výkonů a správě místností a náradí tak, aby byly chráněny život a zdraví zaměstnancovy, pokud jest to možno pro povahu pracovního výkonu, avšak tím jest jen podrobněji konkretisován rozsah zmíněné pile a pozornosti zaměstnavatelovy, ale nemůže tím býti nic měněno na povaze sporů v § 2, písm. c), zákona č. 131/1931 Sb. z. a nař. vy-

jmenovaných a obmezených na plnění příslušející ze smlouvy samé, nebo náhradu za takové plnění.

Rozšiřovatí příslušnost pracovního soudu též na spory o náhradu škody výše zmíněné, jak míní stěžovatel, nelze pro předpis § 1, odst. 1., téhož zákona, přípustnost takového rozšiřování příslušnosti vylučující.

Práva zaměstnavatelova propustiti zaměstnance z důvodu § 27 zák. o obch. pomocnících musí býti použito ihned po činu opravňujícím k tomu zaměstnavatele. Propuštění není opožděným, když zaměstnavatel propustil zaměstnance po zralé úvaze a vypočítání škody, dva dny po zjištění činu. Rozs. prac. s. v Praze z 3. XI. 1932, č. j. Cpr. II 1144/32-6 Sb. min. spr. č. 5.

Při řešení sporu vyšel soud s právního hlediska, že na žalobce vztahuje se zákon o obchodních pomocnících, že tedy výpověď nemůže býti pod jeden měsíc zkrácena (§ 20, odst. 2., zák. o obch. pom.) a že nutno zjistiti, zda žalobce byl propuštěn právem ve smyslu § 27 zák. o obch. pom.

Pracovní soud zjistil, že František G. a Josef Š. prováděli v závodě žalovaného různé malversace, že dne 24. srpna došlo k jejich zatčení, že při prováděném šetření slyšen byl i žalobce, a že týž dne 25. srpna se přiznal, že dvakráte nezapočítal hostům útratu, a že za to dostal od G. korálky. Na základě těchto zjištění dospěl soud k přesvědčení, že žalobce dopustil se činu, pro které může býti služební poměr ve smyslu § 27 zák. o obch. pom. bez předchozí výpovědi rozváznán, a třeba jen uvážiti, zda propuštění nestalo se opožděně.

Právo zaměstnavatelovo propustiti zaměstnance z důvodu § 27 zák. o obch. pom. musí býti použito ihned po činu zaměstnavatele k tomu opravňujícího, jinak musí se za to míti, že nastalo odpuštění.

V daném případě žalobce byl policejně vyleschnut dne 25. srpna 1932 a k propuštění došlo 27. srpna 1932. Z výpovědi slyšeného svědka Antonína B. zjistil soud, že při zahájení trestního řízení výše škody žalovanému způsobená se teprve zjišťovala.

Když tedy žalovaný po zralé úvaze a vypočítání škody žalobce propustil, a to třeba dva dny po zjištění činu, pak není propuštění toto opožděným.

Byla-li měsíční výpověď ze služebního poměru obchodního pomocníka dána ke konci měsíce, musil projev zrušiti služební smlouvu, dojíti k vědomosti strany druhé nejpozději v poslední den měsíce předcházejícího. Rozs. prac. soudu v Plzni z 25. V. 1932, č. j. Cpr 53/32-6, a kraj. soudu v Plzni jako soudu odvolacího z 21. IX. 1932, č. j. Opr. 52/32-11 Sb. min. sprav. č. 1.

Podle smlouvy služební byla mezi stranami smlouvena jednoměsíční výpověď, kterou žalovaná dala žalobci k 31. lednu 1932. Výpověď, t. j. vůle jedné smluvní strany smlouvu služební zrušiti, musí býti druhé straně smluvní projevna a oznámena (čl. 321 obch. zák.); na žalovanou straně bylo zaříditi, aby výpověď žalující straně doručena byla nejpozději již dne 31. prosince 1931. Neboť podle § 963 obč. zák. musí konec lhůty určené podle týdnů, měsíců nebo let, připadat na onen den posledního týdnu nebo posledního měsíce, který se shoduje se dnem, na který připadá událost, od níž lhůta počíná běžeti. Byla-li výpověď měsíční však dána k 31. lednu 1932, musila dojíti k vědomosti žalobcové tedy nejpozději 31. prosince 1931, což se však nestalo, neboť žalobci byla oznámena teprve 7. ledna 1932.

Není důvodem k propuštění ze služebního poměru, že žalobce přicházel pozdě do zaměstnání, jestliže zaměstnavatel to delší dobu trpěl a zaměstnanec práci jinak nahrazoval. Rozs. prac. s. v Praze z 17. X. 1932, č. j. Cpr I 1010/32-7, Sb. min. sprav. č. 4.

Na jedné straně žádá žalovaná strana od svého personálu proti zákonu práce přes čas, za to dovoluje mu pozdější nastoupení služby, a proto nemůže na druhé straně jednotlivý případ nekonání práce v úředních hodinách uplatňovati jako důležitý důvod k propuštění bez výpovědi, zejména když žalobce jinak svoji práci konal. Určitému zdržení jiného personálu nelze se vyhýbati v tomto případě, ale jde o zvyk ohledně nedodržování úředních hodin, který nemůže býti proto důvodem k propuštění.

Když se uvažuje, že žalovaná o tom věděla, že žalobce nechodí pravidelně v úředních hodinách do kanceláře, ale přes to svoje práce konal, a mlčky to dosud trpěla, nelze v tom spatřovati najednou důvod, který žalovanou opravňuje k propuštění žalobce.

Poznámky.

ČASOPISY.

»Právník« (roč. LXX., č. 6). Dr. Fr. Ústupský: K novele horního zákona.

»České právo« (roč. XVI., č. 3). Doc. dr. Frant. Vážný: O »privilegovaných« věřitelích v konkursu.

»Soutěž a tvorba« (roč. VII., č. 1—2). Dr. Ing. Jan Vojáček: Právo zaměstnanců na patent ve Francii.

»Časopis pro železniční právo a politiku« (roč. XIII., č. 2). Dr. Frant. Preis: Mají veřejní za-

městnanci přispívati na své pensijní nároky ze svého služebního platu?

»Věstník ministerstva veřejného zdravotnictví a tělesné výchovy« (roč. XVI., č. 3). Dr. Richard Bébr: O nároku všeob. veř. nemocnic na náhradu nákladů, vynaložených na pojištěnce nemocenských pojišťoven.

»Prager Juristische Zeitschrift« (roč. XIV., čís. 5—6). Dr. Adalbert Langer: Das sachliche Anwendungsgebiet des Achtstundentagesgesetzes.

»Juristen-Zeitung« (roč. XV., č. 5). Dr. W. Butschek: Neue Erkenntnisse und Entscheidungen aus dem Gebiete der Sozialversicherung.

Vychází 20. každého měsíce. — Předplatné ročně Kč 20.—, s přílohou »Archiv pracovního a sociálně pojišťovacího práva« ročně Kč 32.—, pro předplatitele časopisu »Odborové sdružení československé« Kč 12.—, s přílohou »Archiv pracovního a sociálně pojišťovacího práva« Kč 18.—. Redakce, správa a výpravna v Praze I., Na Perštýně II. — Majitel: Odborové sdružení československé. — Vydavatel a odpovědný redaktor Rudolf Tayerle. — Řídící redaktor Jaromír Hlaváček. — Tiskem Lidové knihtiskárny A. Němec a spol., Praha II., Hyberská ul. 7.

Novinová sazba povolena řed. pošt a telegr. 203.987-VII.-1927.